

ÚRAD SPLNOMOCENCA
VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Výzva na predkladanie žiadostí o spoluprácu č. 4

na realizácii programu

Učiace sa inštitúcie:

budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík
v prostredí ústredných orgánov štátnej správy

Národný projekt: Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík II.

Operačný program: Efektívna verejná správa

Prioritná os 1: Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna verejná správa

Špecifický cieľ: 1.1 – Skvalitnené systémy a optimalizované procesy verejnej správy

Dátum zverejnenia Výzvy: 30. 5. 2023

Dátum predkladania žiadostí: 30. 6. 2023

Dátum predĺženia predkladania žiadosti: 31.8.2023

Schválil: Filip Vagač, splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Obsah

Charakteristika a zarámcovanie výzvy	3
Program Učiace sa inštitúcie: budovanie kapacít v prostredí ÚOŠS	4
Príloha č. 1_Formulár žiadosti o spoluprácu.....	7
Príloha č. 2_Čestné vyhlásenie žiadateľa	9
Príloha č.3_Učiace sa inštitúcie: základné informácie o programe.....	10

Charakteristika a zarámcovanie výzvy

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS) zverejňuje štvrtú Výzvu na predkladanie žiadostí o spoluprácu na realizácii programu Učiace sa inštitúcie¹: budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí ústredných orgánov štátnej správy. Účelom výzvy je zapojiť päť až sedem ústredných orgánov štátnej správy (ÚOŠS) do programu Učiace sa inštitúcie a sprevádzať zamestnancov v čase prípravy a realizácie participatívnych procesov v prostredí ÚOŠS.

Východiská

Program Učiace sa inštitúcie je súčasťou národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík II., ktorý cielene podporuje budovanie kapacít v oblasti participatívnej tvorby verejných politík. Prioritnú pozornosť projekt venuje ÚOŠS, ktoré nesú zodpovednosť za prípravu materiálov s často zásadným vplyvom na všetkých obyvateľov Slovenska. Z tohto dôvodu je potrebné, aby zamestnanci ÚOŠS dostali takú formu odbornej podpory v kontexte participatívnej prípravy politík, ktorá je postavená na ich potrebách, skúsenostiach a kapacitách (vo vnútri ÚOŠS), s potenciálom ich rozširovať.

Budovanie kapacít v prostredí ÚOŠS by malo byť založené na cielenom vytváraní podmienok pre etablovanie procesov participatívnej tvorby práve vo vnútri ÚOŠS s využitím ľudských zdrojov, ktoré sú dostupné, avšak s potrebou jasne špecifikovať nároky, ktoré z participatívnej tvorby verejných politík vyplývajú a tento typ štátnych úradníčok a úradníkov špecializovať.

Participatívna tvorba verejných politík vyžaduje vnímanie iného prístupu v zapájaní rôznych aktérov ako sme boli na Slovensku zvyknutí t.j. na občiansku participáciu iniciovanú "zdola". Dnes hovoríme o riadenej participácii, kedy majú participatívny proces vo vlastníctve subjekty verejnej správy (ÚOŠS, samosprávne kraje či mestá/obce). Ide o špecifický prístup k participatívnej tvorbe verejných politík, ktorý si potrebuje o.i. budovať vlastnú poznatkovú prax v prostredí verejnej správy. Z týchto dôvodov bol vytvorený špecializovaný program Učiace sa inštitúcie, zameraný na nastavenie a zvládnutie interných procesov prípravy, dizajnovania a riadenia participatívnych procesov v prostredí ÚOŠS.

Program Učiace sa inštitúcie je pracovno-konzultačným programom, ktorý podporuje proces participatívne tvorenej verejnej politiky. Je východiskom pre budovanie vyššie spomenutej poznatkovej praxe a ponúka možnosť konzultovať rozhodnutia o dizajne participatívneho procesu v bezpečnom priestore, na konkrétnych verejných politikách s potenciálom znižovať riziko zlyhania procesu. Program je zároveň nastavený tak, aby dochádzalo k prenosu poznatkov, skúseností a informácií naprieč ÚOŠS s potenciálom vytvorenia komunity praxe na jednej strane, ale čo viac, podporiť optimalizáciu riadenia participatívnych procesov.

Program Učiace sa inštitúcie bol prvýkrát spustený v roku 2020, v septembri roku 2023 bude prebiehať jeho 4.kolo.

¹ Program Učiace sa inštitúcie sú jednou z podaktivít národného projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík 2, ktorý bol schválený na 16. riadnom zasadnutí monitorovacieho výboru pre operačný program Efektívna verejná správa dňa 28.05.2019 a opäťovne potvrdený na 20. riadnom zasadnutí monitorovacím výborom zo dňa 30.9.2021

Program Učiace sa inštitúcie: budovanie kapacít v prostredí ÚOŠS

Hlavné ciele:

- budovať odborné kapacity a poznatkovú prax v oblasti participatívnej tvorby verejných politík v prostredí ÚOŠS,
- podporiť tvorbu verejných politík na participatívnom princípe,
- zvyšovať dôveru medzi občanmi a štátom prostredníctvom zapájania verejnosti do tvorby verejných politík.

Špecifický cieľ:

- sprevádzať a sieťovať odborných zamestnancov, ktorí by následne mali prenášať princípy participatívnej tvorby verejných politík do svojich inštitúcií vrátane princípov Iniciatívy pre Otvorené vládnutie,
- zabezpečiť odbornú podporu pre ÚOŠS v oblasti participatívne tvorených verejných politík na úrovni zamestnancov, ako aj na úrovni inštitúcií (napr. formou vytvorenia optimalizovaných procesov participatívne tvorených politík t.j. so zapojením rôznych aktérov, nároky na personálne a organizačné zabezpečenie pri politikách, ktoré vyžadujú zapojenie iných aktérov a pod.)

Výstup a výsledok:

Výstupom účasti zamestnancov ÚOŠS na programe Učiace sa inštitúcie je konkrétny dizajn participatívneho procesu vybranej verejnej politiky a predpokladaným výsledkom je posilnenie základných poznatkov a zručností zamestnancov ÚOŠS potrebných na tvorbu verejných politík so zapojením aktérov zo strany občianskej spoločnosti aj súkromného sektora.

Experné zabezpečenie programu Učiace sa inštitúcie:

Program Učiace sa inštitúcie vedú odborní garanti, opierajúc sa o reálnu skúsenosťou a výsledky so zavádzaním konkrétnych politík na participatívnom princípe. Odborní garanti programu Učiace sa inštitúcie sú: Alexandra Poláková Suchalová z Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a Ústavu verejnej politiky, Univerzity Komenského v Bratislave a Michal Sedlačko z FH Campus Wien. Dôležitým prvkom je zapojenie expertiek a expertov z rôznych ÚOŠS, ktorí už realizovali úspešné a inšpiratívne participatívne procesy. Ich praktické skúsenosti budú jedinečným vkladom do procesu vzájomného učenia sa a diskusie o dobrých a horších príkladoch z aplikačnej praxe.

Financovanie:

Rozpočet projektu, ako aj zodpovednosť za realizáciu a čerpanie finančných prostriedkov z EŠIF, je na strane ÚSV ROS.

- Náklady na strane ÚSV ROS, hradené ÚSV ROS: konzultačné aktivity, pracovné stretnutia poverených zamestnancov „manažérov a koordinátorov participatívnych procesov“, vybrané informačno-komunikačné podujatia (odborné konferencie, informačné dni), ako aj výdavky expertov pre nastavenie, riadenie a vyhodnocovanie participatívneho procesu.
- Náklady na strane ÚOŠS, hradené ÚOŠS: mzdrové výdavky zamestnancov zapojených do programu Učiace sa inštitúcie (manažérov a koordinátorov participácie)

Termín konania programu Učiace sa inštitúcie:

september 2023 – november 2023 (6 alebo 9 týždňov podľa dohody účastníkov + ad hoc konzultácie podľa potreby konkrétnej verejnej politiky po ukončení)

Podmienky účasti:

✓ **Identifikácia a výber verejnej politiky (dokumentu)**

Prvým krokom, ktorý je nevyhnutné zo strany ÚOŠS realizovať, je identifikovať politiku /materiál legislatívnej alebo nelegislatívnej povahy), pri tvorbe ktorej je potrebné alebo je plánované zapojiť relevantných aktérov z občianskej spoločnosti (mimovládne neziskové organizácie, odborové organizácie, akademický sektor a i.) ako aj zo súkromného sektora – teda bude tvorená participatívne.

✓ **Identifikácia a poverenie vybraných zamestnancov ÚOŠS agendou riadenia participatívneho procesu tvorby verejnej politiky**

Druhým krokom je identifikácia a výber zamestnancov, ktorí budú súčasťou programu Učiace sa inštitúcie a súčasne budú zodpovední za prípravu, realizáciu, monitoring a vyhodnotenie participatívneho procesu verejnej politiky, za proces informovania a zapájania rôznych relevantných aktérov do participatívnych procesov. Úlohou ÚOŠS je vybrať a poveriť zamestnancov riadením a koordináciou participatívneho procesu. Odporúčame zapojenie troch až piatich odborných zamestnancov, ktorí sú alebo budú poverení prípravou, realizáciou a následným vyhodnotením participatívneho procesu vybranej verejnej politiky.

✓ **Čestné vyhlásenie žiadateľa**

Podmienkou spracovania Žiadosti o spoluprácu je podpísané čestné vyhlásenie (viď príloha Čestné vyhlásenie žiadateľa) kompetentnou osobou, resp. priamym nadriadeným že bude:

- rešpektovať a dodržiavať navrhnutý rámec aktivít programu Učiace sa inštitúcie,
- podporovať proces ďalšieho vzdelávania zamestnancov pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík – poverení, minimálne traja, zamestnanci budú uvoľňovaní na pravidelné pracovno-konzultačné stretnutia a nadstavbové informačné podujatia, realizované ÚSV ROS (je súčasťou Čestného vyhlásenia žiadateľa v časti Žiadost)

✓ **Termín a spôsob predkladania žiadostí o účasť na programe Učiace sa inštitúcie:**

Žiadosť o spoluprácu spolu s čestným vyhlásením musí byť vyplnená úplne (vo všetkých bodoch) (ďalej len „žiadosť“), jednoznačne a zrozumiteľne. Žiadosť musí byť podpísaná kompetentnou osobou, resp. priamym nadriadeným zamestnancov. Týmto podpisom žiadateľ potvrzuje aj správnosť spracovaných údajov.

Úplne správne vyplnená a podpísaná žiadosť (formát PDF) sa zasiela elektronicicky **do 31.08.2023** na adresy: alexandra.polakova@minv.sk; jana.gazurova@minv.sk

Vyhodnotenie žiadostí o začlenenie do programu Učiace sa inštitúcie prebehne do 04.09.2023. Následne bude zaslané Vyrozumenie o začlenení do programu s požiadavkou o doplnenie ďalších informácií a príloh (vrátane zaslania originálu podpísanej žiadosti na adresu ÚSV ROS, Pribinova 2, 812 72 Bratislava).

✓ Kontakt

V prípade ďalších informácií v oblasti predkladania Žiadostí o spoluprácu a sprievodných dokumentov sa obráťte na: Alexandru Polákovú Suchalovú, PhD.; alexandra.polakova@minv.sk, 0910 975 733 (vecná/obsahová oblasť) a Janu Gažúrovú, jana.gazurova@minv.sk; 0918 080 022 (procesná/technická oblasť).

Príloha č. 1 _ Formulár žiadosti o spoluprácu

ŽIADOSŤ

o spoluprácu na programe Učiace sa inštitúcie: budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí ústrednej štátnej správy

Žiadateľ/subjekt ÚOŠS:	
Meno a priezvisko štatutára:	
Adresa sídla žiadateľa:	
Právna forma:	
DIČ:	
IČO:	
Názov verejnej politiky (materiálu):	
Odborný garant za navrhovanú politiku ÚOŠS:	
Kontaktná osoba za subjekt ÚOŠS/meno:	
pracovná pozícia:	
telefónne číslo:	
email:	

Zoznam zamestnancov – budúcich účastníkov programu Učiace sa inštitúcie:

meno a priezvisko:	pracovná pozícia:	email:

MOTIVÁCIA

Prečo má vaša inštitúcia záujem sa zapojiť do programu Učiace sa inštitúcie?

NÁVRH VEREJNEJ POLITIKY

Identifikujte verejnú politiku (materiál legislatívnej alebo nelegislatívnej povahy), ktorú plánujete realizovať participatívne pri zohľadnení podmienok Výzvy. Svoj výber zdôvodnite.

CIEĽ VEREJNEJ POLITIKY – PREČO MATERIÁL PRIPRAVUJETE?

Stručne opíšte východiskovú situáciu navrhovanej politiky (materiálu). O aký materiál ide? Čo v súčasnosti ovplyvňuje jeho tvorbu? Kto sú cieľové skupiny, na ktoré má politika vplyv? Aké majú vo vzťahu k politike potreby? Prečo si myslíte, že je dôležité, aby boli tieto cieľové skupiny zapojené do tvorby verejnej politiky. Ako ich chcete zapojiť? Čo by ste od nich potrebovali?

Príloha č. 2 Čestné vyhlásenie žiadateľa

Ja, dolupodpísaný žiadateľ čestne vyhlasujem, že:

- všetky informácie obsiahnuté v Žiadosti o spoluprácu sú úplné, pravdivé a správne,
- budem rešpektovať a dodržiavať navrhnutý rámec aktivít programu,
- budem podporovať proces ďalšieho vzdelávania zamestnancov pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík – zamestnancov poverených prípravou, riadením a koordináciou participatívneho procesu budem uvoľňovať na pravidelné pracovno-konzultačné stretnutia a nadstavbové informačné podujatia realizované ÚSV ROS

Titul, meno a priezvisko kompetentnej osoby, resp. priameho nadriadeného zamestnancov:	
Názov ÚOŠS:	
Podpis:	
Miesto a dátum podpisu:	

Príloha č.3_Učiace sa inštitúcie: základné informácie o programe

Stručná charakteristika programu:

Program Učiace sa inštitúcie je prvým systematickým pracovno-konzultačným programom pre ÚOŠS, ktorý je orientovaný na sprevádzanie a konzultovanie participatívne tvorených verejných politík (materiálov legislatívnej aj nelegislatívnej povahy) t.j. so zapájaním rôznych aktérov. Cieľom programu je odborne a procesne podporiť gestorov – úradníčky a úradníkov, ktorí majú tvorbu vybraných verejných politík vo svojej vecnej agende. Ideálne je program zameraný na politiky plánované, začínajúce resp. čiastočne v procese, nakoľko predpokladá prácu s „živými“ procesmi tvorby politík priamo počas stretnutí. Po absolvovaní základného modulu (popísaný je nižšie v texte) nasleduje ponuka ad hoc konzultácií podľa potrieb úradníčok a úradníkov, ktoré vyplývajú z nárokov konkrétnej politiky. Účastníčky a účastníci programu by si okrem základných vedomostí a zručností, ktoré sú potrebné pri participatívnej tvorbe verejných politík, mali odnieť aj priamo skúsenosť s realizovaním takejto tvorby verejnej politiky ako aj sociálny kapitál v rámci spolupráce naprieč ÚOŠS formou zdieľania praxe.

Organizácia programu:

Program Učiace sa inštitúcie je rozdelený do 6 alebo 9 týždňov jedenkrát do týždňa počas 6 alebo 4 hodín pracovno-konzultačných stretnutí (1 hodina=60 minút), ktorých obsah je vystavaný tak, aby poskytoval kombináciu teoretických vstupov v aplikácii na konkrétné agendy, ktoré účastníci a účastníčky riešia v rámci participatívnej prípravy verejných politík.

Program Učiace sa inštitúcie bude realizovaný ako pracovno–konzultačný program:

- 1. fáza: základný modul / zameranie: príprava a dizajn participatívneho procesu
- 2. fáza: nadstavbový modul / zameranie: prípadný redizajn a realizácia participatívneho procesu

ZÁKLADNÝ MODUL je zameraný na potreby a procesy v inštitúcii, ktorá spúšta participatívny proces s dôrazom na jeho prípravnú fázu - prípravu dizajnu participatívneho procesu. Slúži k postupnej a odborne sprevádzanej príprave takých podkladov (napr. interných plánov, vstupných správ, participatívnych projektov či participatívnych scenárov) k vybraným verejným politikám, ktoré by mali inštitúcii a jej zamestnancom, povereným riadením procesu, pomôcť nastaviť a manažovať kvalitný participatívny proces.

NADSTAVBOVÝ MODUL je orientovaný dopytovo t.j. účastníci programu Učiace sa inštitúcie majú možnosť požiadať o dodatočné konzultácie participatívneho procesu, ktorý bol predmetom dizajnovania v rámci programu Učiace sa inštitúcie. Je totiž potrebné zohľadniť dynamiku participatívnych procesov, potrieb jednotlivých ÚOŠS a ich koordinátorov/rieck participatívnych procesov, preto ho označujeme ako dopytovo orientované vzdelávanie. Nadstavbový model sa realizuje prostredníctvom individuálnych konzultácií, ktoré sú zamerané na získanie potrebných zručností a praktických poznatkov potrebných pre fázu realizácie participatívneho procesu. Individuálne konzultácie zamestnancov ÚOŠS s expertmi a odbornými garantmi programu môžu byť realizované k spracovanej dokumentácii (projektové nastavenie procesu, vstupná správa a pod.), tiež k dizajnovaniu konkrétnych

techník a podujatí, ako aj k aktuálnym výzvam, problémom, dynamicky generovaným zmenám a revíziám participatívnych procesov/procesu.

Základné informácie o formáte programu Učiace sa inštitúcie:

Počet účastníkov v skupine:	20-30 osôb
Formát:	Prezenčné pracovno-konzultačné stretnutia, ktoré sa realizujú každý týždeň v konkrétny vybraný deň (štvrtek) plus individuálne stretnutia. Individuálne konzultácie sa realizujú online alebo fyzicky na základe dohody účastníkov s odbornými garantmi programu.
Časová dotácia pre pracovno-konzultačné stretnutia:	6 alebo 9 pracovno-konzultačných stretnutí na jednu skupinu pri časovej dotácii na jedno pracovno-konzultačné stretnutie: 6 alebo 4 hodiny.
Časová dotácia na konzultácie pre účastníkov programu Učiace sa inštitúcie:	5 hodín na jednu verejnú politiku k dizajnu participatívneho procesu a spracovanej dokumentácii (predpokladáme 7 individuálnych konzultácií v závislosti od počtu identifikovaných verejných politík v jednej skupine).
Miesto realizácie:	Bratislava

Podmienky účasti na programe a prihlásenie sa do programu:

ÚOŠS sa do programu prihlasujú na základe otvorenej Výzvy, v ktorej identifikujú verejnú politiku (dokument legislatívneho či nelegislatívneho charakteru, príp. vnútroinštitucionálny dokument), ktorú plánujú realizovať participatívne. ÚOŠS môžu prihlásiť viacero politík, a teda aj rôznych zamestnancov resp. skupiny zamestnancov (cca 5 osôb), ktorí sú poverení prípravou a realizáciou identifikovaných verejných politík a súvisiacich participatívnych procesov. ÚOŠS sa môže zapojiť do programu Učiace sa inštitúcie opakovane za podmienky, že pôjde o iných zamestnancov a inú verejnú politiku.

Obsahové zameranie a predokladaná štruktúra jednotlivých stretnutí pre základný modul v prípade 9-tich stretnutí (v prípade dohody na formát 6-tich týždňov budú niektoré témy spojené):

	Názov témy stretnutia	Obsahové zameranie
1. stretnutie	Úvod do verejnej politiky a participatívnej tvorby verejnej politiky	vzájomné zoznámenie, prepojenie účastníčok a účastníkov; vysvetlenie štruktúry a cieľov programu; základná terminológia participatívnej tvorby verejných politík
2. stretnutie	Strategické plánovanie a ciele participatívneho procesu	tvorba strategického dokumentu v kontexte možností uplatnenia princípov participatívnej tvorby verejnej politiky; ciele participatívneho procesu
3. stretnutie	Účastníčky a účastníci participatívne tvorených verejných politík I.	metódy mapovania potenciálnych účastníkov a účastníčok
4. stretnutie	Mandát a rola koordinátorky/a participatívneho procesu a východiskové podmienky pre participatívny proces	úlohy, z ktorých pozostáva práca koordinátora participatívnych procesov, kompetencie + ich samohodnotenie; organizačný a politický mandát koordinátora*ky participácie, určenie rámcových podmienok.
5. stretnutie	Dizajn participatívneho procesu I.	Základné východiská pre tvorbu participatívneho procesu
6. stretnutie	Účastníčky a účastníci participatívne tvorených verejných politík II.	prístupy k triedeniu potenciálnych účastníčok a účastníkov
7. stretnutie	Dizajn participatívneho procesu II.	nástroje pre zapájanie potenciálnych aktérov participatívnych procesov

8. stretnutie	Dizajn participatívneho procesu III.	finalizácia dizajnu participatívneho procesu v kontexte projektového riadenia
9. stretnutie	Kvalita participatívneho procesu	kritériá a prístupy hodnotenia kvality participatívneho procesu